БЕКОБОД ШАҲРИ—ОКТЯБРЬ ВАХТАСИДА

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 105 (5966). 1 июнь, 1977 йил ЧОРШАНБА Баҳоси 2 тийин.

РОСТОВ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИ КАДРЛАРИ БИЛАН ИШЛАШ ТАЖРИБАСИНИ ЎРГАНИШГА БАҒИШЛАНГАН БУТУНИТТИФОҚ СЕМИНАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Сизлар қишлоқ хўжалик кадрлари билан ишлашни такомиллаштиришнинг илғор тажрибасини ўртоқлашиш учун, бу муҳим ишни ташкил этишнинг энг яхши форма ва методларини ўрганиш учун тўплангансиз.

Партия қишлоқдаги кадрлар билан ишлашни ўз аграр сиёсатининг ажралмас таркибий қисми деб билади. Колхоз ва совхозлар замонавий қудратли техника билан таъминланаётган, ерларни химиялаш ва мелиорациялаш кўлами тобора кенгайиб бораётган ҳозирги пайтда кадрларнинг малака даражаси, уларнинг ишлаб чиқаришни фан ва илғор тажриба ютуқлари асосида бошқариш маҳорати қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, самарадорлик ва сифатни ошириш учун жуда катта аҳамият касб этади.

Бевосита ғалла, гўшт, сут, картошка, сабзавот ва бошқа маҳсулотлар етиштириладиган бўлимлар, бригадалар, фермалар ва бошқа хўжалик бўлинмаларини кадрлар билан мустаҳкамлаш иши партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг жуда катта эътибор беришига лойиқдир. Механизатор кадрларга алоҳида ғамхўрлик қилиниши лозим, машиналардан унумли фойдаланиш, мўл ҳосилга ва чорвачиликнинг юксак маҳсулдорлигига эришиш аввало уларнинг профессионал маҳорати ва фидокорона меҳнатига боғлиқдир.

КПСС Марказий Комитети колхоз ва совхозларнинг 1977 юбилей йилидаги иш натижаларига катта аҳамият бермоқда. Ҳозир қишлоқ меҳнатчилари учун ишнинг энг масъулиятли босқичи бошланмоқда. Ҳамма жойда экинларни меҳр билан парвариш қилиш, кўпроқ ем-хашак етиштириб, ғамлаб олиш, ҳосил ўрим-йиғимига яхши ҳозирлик кўриш ва уни пухта ўтказишни таъминлаш, нобудгарчиликка йўл қўймаслик, давлатга деҳқончилик ва чорвачиликнинг ҳамма маҳсулотларини сотиш юзасидан белгиланган планларни ва олинган социалистик мажбуриятларни тўла ва ошириб бажариш жуда муҳимдир.

Комил ишонч билан айтаманки, Ростов областининг қишлоқ хўжалиги кадрлари билан ишлаш соҳасидаги тажрибасидан кенг фойдаланиш бу йилги план ва топшириқларнинг, умуман ўнинчи беш йилликнинг, КПСС XXV съезди қарорларининг муваффақиятли бажарилишига кўмаклашади.

Бутуниттифоқ семинари қатнашчиларини астойдил табриклайман ва уларга ишда муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ИНҚИЛОБ НУРИДАН НУРАФШОН

О. ИБРОҲИМОВ,

БЕКОБОД ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

ПОЙТАХТ областимизнинг индустриал шаҳарларидан бири бўлган Бекобод кейинги беш йилликлар даврида тобора гуллаб-яшнамоқда. Шаҳримиз саноат ишлаб чиқариш ҳажми ўсиши билан бирга халқ фаровонлиги юксаляпти. Бекобод Ўзбекистоннинг йирик районлари — Тошкент ва Фарғона ўртасидаги индустриал звенони ташкил этади десак тўғри бўлади. Шаҳарнинг Сирдарё бўйида ва Тошкентдан Фарғона водийсига борадиган темирйўл ёнида жойлашганлиги географик қулайлигини таъминлайди. Шаҳар манзарали жойга жойлашган. Шимол ва шимолий-шарқ томонда Моголтов тоғи Сирдарёга туташган, жанубий-ғарбда эса Туркистон тизмалари ястаниб ётибди, шаҳарнинг ғарб томонида бу тоғлар ясси текисликлар билан қўшилиб кетган. Сирдарёнинг сув ҳавзалари Бекобод ҳуснига ҳусн қўшади, шунингдек, Киров номли канал ва Оқбулоқ ариғи, Далварзин канали сувлари ҳам Бекободни баҳраманд қилади.

Шаҳар аҳолиси тез ўсяпти. 1939 йилда аҳоли сони 8,3 минг киши бўлса, ҳозирга келиб 70 мингдан ошиб кетди.

Ҳозир шаҳримизда Ўрта Осиёда ягона металлургия заводи, цемент комбинати, цемент ускуналарини ремонт қиладиган завод, ғишт заводи, темир-бетон буюмлари ва қурилиш материаллари ҳамда конструкциялари, пахта, сут, нон заводлари ва бошқа корхоналар ишлаб турипти.

Шаҳримиздаги барча саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа ва маиший хизмат ташкилотлари тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаб, ўнинчи беш йиллик топшириқларини ҳам муддатидан илгари бажариш учун ҳаракат қилишмоқда. Утган беш йилликда планга қўшимча 19 миллион сўмлик саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилди, ялпи маҳсулот тайёрлаш 38 процент ортди, меҳнат унумдорлиги 14,7 процентга ўсди. Беш йил мобайнида 82,5 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди, норуда материаллар заводи, «Металлист» заводи, халқ истеъмол буюмлари корхонаси янгидан ишга туширилди. Шунингдек, халқ фаровонлиги юксалди, жумладан 143 минг квадрат метр турар-жой фойдаланишга топширилди. Уларга 12 минг киши кўчиб ўтди.

Шаҳримизда энг ёш гражданлар тўғрисида ҳам кўп ўйлаяпмиз. 1976 йилда болалар боғчаларига 2805, болалар ясилиларида эса 1655 кичкинтой тарбияланди. Ёзги каникул мобайнида 2148 ўқувчи шаҳар ташқарисидаги пионер лагерларида, 2340 ўқувчи эса шаҳар пионер лагерларида ҳордиқ чиқаришди.

Ўнинчи беш йилликда Бекобод истиқболи янада порлоқ. КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди тарихий қарорларини амалга ошираётган бекободликлар ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини оширишга тобора кўпроқ эътибор беришмоқда. Шаҳримиз меҳнаткашлари 1980 йилнинг 20 ноябрида маҳсулот реализация қилиш бўйича беш йиллик планни бажариш, йил охиригача камида 20 миллион сўмлик қўшимча маҳсулот тайёрлаш, маҳсулотнинг 50 процентини олий сифат категорияси билан ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар. Ўнинчи беш йиллик мобайнида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 74,5 процентга ортади, меҳнат унумдорлиги эса 20,6 процент кўпаяди.

Шаҳарнинг саноат тараққиёти суръати катта ҳажмда капитал қурилишнинг амалга оширилиши билан боғлиқдир. Ўнинчи беш йилликда шаҳарга сарфланадиган давлат маблағи 227 миллион сўмни ташкил этади, бу ўтган беш йилликдагига нисбатан 2,7 баравар кўпдир.

Айниқса, бу бешйилликда Ўзбекистон металлургия заводининг янги қувватларини қуриш бўйича катта ҳажмда қурилиш-монтаж ишлари бажарилади. Шаҳарга сарфланадиган катта маблағларнинг 75,3 процентини мана шу янги қувватларни ишга туширишга сарф этилади.

Ўнинчи беш йилликда электр билан пўлат эритиш корхонаси, халқ истеъмоли буюмлари корхонасининг иккинчи навбати, темир-бетон буюмлари заводи, «Узбекметаллургстрой» трестининг саноат ишлаб чиқариш базаси, 7 километр водопровод йўли, 5 километр иссиқлик ва 4 километр канализация тармоқлари қурилади. Шунингдек, цемент комбинатини реконструкция қилиш ва кенгайтириш, темир-бетон буюмлари ва қурилиш материаллари комбинати, ғишт заводини кенгайтириш ишлари ҳам амалга оширилади. Бу объектларда асосий капитал қурилиш ишларини «Узбекметаллургстрой» тресты ва 103-кўчма механизациялашган колонна коллективлари ўзларининг ёрдамчи пудратчи ташкилотлари билан биргаликда бажаришади.

Янги қувватларнинг ишга туширилиши муносабати билан беш йил мобайнида пўлат ва прокат ишлаб чиқариш уч баравар ортади, йилига 238 минг тонна цемент тайёрлашга эришилади. Шунингдек, Бекобод гўшт комбинатининг асосий цехларини тубдан реконструкция қилиш ишлари ҳам мўлжалланган. Бунинг натижасида юқори сифатли колбаса маҳсулотлари тайёрлаш 50 процент, дудланган ёғ тайёрлаш эса 80 процентга ортади.

КПСС XXV съездининг ўнинчи беш йиллик олдига қўйган асосий вазифаси ишлаб чиқариш самарадорлигини мунтазам ошира бориш натижасида халқ фаровонлигини янада яхшилашдан иборатдир. Шаҳримизда ҳам жонажон партиямизнинг мана шу бош программаси асосида барча тадбирлар ҳаётга татбиқ этилмоқда. Аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш, уларнинг яшаш ва меҳнат шароитларини янада яхшилаш кабиларга доимий эътибор бериб келинмоқда. Бу беш йилликда шаҳар меҳнаткашларининг ўртача иш ҳақи 15 процентга ортади, пенсия ва нафақа тўлаш эса 1 миллион сўмга кўпаяди. Шаҳарда 186 минг квадрат метр турар-жой бунёд этилади, бунинг 100 минг квадрат метри металлурглар учундир.

Шаҳримизда замонавий йирик панелли тўққиз қаватли уйлар қурилишини бошлаймиз. Сирдарё устидан учинчи кўприк қурилади, янги-янги магазинлар ва умумий овқатланиш корхоналари, ҳар бири 1176 ўринли иккита мактаб биноси, олтита мактабгача тарбия муассасалари, 43-шаҳар ҳунар-техника билим юртининг ўқув устахоналари қурилади.

Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва халқ фаровонлиги ошгани сайин одамларнинг маънавий дунёқарашлари ҳам тобора баркамол бўлиб, маданий дам олиш эҳтиёжлари орта боради. Шу муносабат билан ҳам қатор тадбирлар планлаштирилди. Жумладан, 40—50 минг том китоб фондига эга бўлган янги болалар кутубхонаси фойдаланишга топширилади. Куйбишев номли маҳаллада, металлурглар шаҳарчасида ва қурилиш трестининг ҳузурида ҳам янги кутубхоналар очиш мўлжалланган.

Шаҳримиз меҳнаткашлари совет давлатининг 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун «Октябрь 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта!» шиори остидаги социалистик мусобақага биринчилар қатори қўшилдилар.

КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил май Пленуми қарорлари шаҳримиз меҳнаткашлари ғайратини янада жўш урдириб юборди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, Конституция комиссиясининг раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладини зўр қизиқиш билан тингладик. Дарҳақиқат, янги Конституция қабул қилиш тарихий зарурат. Ўтган 30 йил мобайнида Бекобод шаҳрининг ўзида жуда катта ўзгаришлар рўй берди, аниқроғи, худди шу давр ичида бутун бир шаҳар вужудга келди. Пленум қарорларидан илҳомланган шаҳар меҳнаткашлари суръатга-суръат қўшиб меҳнат қилмоқдалар.

Суратда: Ўзбекистон оқсоқоли Йўлдош Охунбобоев 1926 йилда цемент комбинатини ишга тушириш маросимида алвон лентани қирқаяпти.

Н. Аюбжонов фоторепродукцияси.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАҒАЛ ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА ШУ ЙИЛ 31 МАЙГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — бир кунлик ўсиш, иккинчи устун —мавсум бошидан буён.

Калинин	1,7	55,0
Бўка	0,2	53,2
Оққўрғон	0,1	51,9
Қуйи Чирчиқ	1,7	51,4
Оҳангарон	0,9	46,0
Пискент	—	45,6
Тошкент	—	45,6
Ўрта Чирчиқ	0,8	39,3
Оржоникидзе	1,2	38,9
Янгийўл	—	36,5
Чиноз	0,1	35,9
Бекобод	0,1	35,5
Юқори Чирчиқ	1,5	26,6
Бўстонлиқ	0,1	21,7
Область бўйича:	0,7	41,9

ЎРТОҚ Т. ЖИВКОВГА СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ОЛИЙ МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

31 май куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси давлат кенгашининг Раиси ўртоқ Тодор Живковга Ленин ордени ва Совет Иттифоқи Қаҳрамонининг «Олтин юлдуз» медалини топширди.

Совет Иттифоқининг мукофотини топшириш вақтида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Комитети секретарлари, СССР Олий Совети Президиуми раисининг ва СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари, СССР Олий Совети палаталарининг раислари, министрлар ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Залда БХР партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари ҳам бор эди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ўртоқ Т. Живковга Совет Иттифоқининг олий мукофотини топшириш пайтида бундай деди:

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқ Живков!

Ҳурматли ўртоқлар, дўстлар!

Биз ҳозиргина Совет — Болгария музокараларини тамомладик ва қўшма ахборотни имзоладик. Биз ҳамкорлигимизни янада ривожлантиришнинг яхши программасини биргаликда ишлаб чиқдик, деб айтиш учун ҳамма асослар бор.

Аммо бугун бизда яна бир ёқимли воқеа рўй бериб турибди. СССР Олий Совети Президиуми совет кишиларининг социалистик Болгарияга ва унинг атоқли раҳбарига қардошлик туйғуларини изҳор қилиб, ўртоқ Тодор Живковга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини берди.

Азиз дўстимиз, шу ерда ҳозир бўлган барча кишилар номидан ва, мен бунга аминман, миллионларча совет кишилари номидан Сизни советлар мамлакатининг ана шу олий мукофоти билан қизғин табриклашга ижозат бергайсиз. Сиз Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ва Болгария Халқ Республикаси Давлат кенгашининг Раиси сифатида бажараётган катта ва маъсулиятли ишингизда янгидан-янги муваффақиятларга эришувингизни тилайман.

Ўртоқ Живков, мамлакатимизда Сизни яхши биладилар ва севадилар.

Сиз урушнинг оғир йилларида тиз чўкмаган Болгарияда партизанлар ҳаракатининг ташкилотчилари ва раҳбарларидан бири сифатида иш олиб бордингиз. Болгария диёрида озодлик тантана қилган пайтда эса Сиз бутун куч-ғайратингизни социализм қурилишига бағишладингиз, улуғ революционер Георгий Димитровнинг муносиб шогирди ва унинг ишларини давом эттирувчи киши эканлигингизни намойиш қилдингиз.

Совет кишилари Сизнинг мамлакатларимиз халқлари ўртасидаги анъанавий дўстликка астойдил содиқ эканлигингизга, Совет Иттифоқи билан Болгариянинг ҳар томонлама ҳамкорлиги ва яқинлашувини ривожлантиришга қўшган катта ҳиссангизга ғоят юксак баҳо бермоқдалар.

(Давоми 2-бетда).

САМИМИЙ, ҚАРДОШЛАРЧА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков бошчилигидаги Болгария Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси шарафига 30 май куни Катта Кремль саройида зиёфат бердилар.

Зиёфатда Совет томонидан Л. И. Брежнев, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, К. У. Черненко, К. В. Русаков ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети раисларининг ўринбосарлари, СССР Олий Совети палаталарининг раислари, министрлар, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқ Живков!

Муҳтарам болгариялик дўстлар!

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан, барча совет кишилари номидан сизларни бу ерда, Кремлда табриклаш имкониятидан хурсандман. Қардош болгар халқининг вакиллари бўлмиш сизларга сидқидилдан хуш келибсиз деймиз!

Серқуёш ва меҳмондўст Софияда дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Совет—Болгария Шартномаси имзоланган 1967 йил майини яхши эслайман. Ўшандан бери ўн йил ўтди. Бугунги кунда биз: Шартнома яхши бажарилмоқда, мамлакатларимизнинг бир-бирлари билан яқинлашиш жараёни шаҳдам ривожланмоқда, ҳамкорлигимиз тобора кўп самара бермоқда, деб мамнуният билан айта оламиз.

Ҳар икки мамлакатимиз тўла иноқлик ва қалин ҳамкорликда, марксизм-ленинизмнинг умумий байроғи остида олға бормоқда, янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқда.

Кейинги ўн йил ичида болгар халқи эришган муваффақиятлар ҳақиқатда улкан, шу йиллар ичида болгар халқининг содиқ фарзанди, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг таниқли арбоби, азиз дўстимиз ва ўртоғимиз Тодор Живков бошчилигидаги Болгария Коммунистик партияси, унинг Марказий Комитети ривожланган социалистик жамият қуриш йўлидан бордилар. Экономиканинг ҳамма соҳаларининг ўсиши, фан, техника, маданиятнинг тараққиёти, меҳнаткашлар моддий фаровонлигининг юксалиши, социалистик демократиянинг янада такомиллашиши шу йўлнинг энг муҳим натижалари бўлди. Бу натижалар халқ Болгариясининг куч-қувватидан, содиқ иттифоқчи — Болгария халқ деҳқонлар Иттифоқи актив равишда қўллаб-қувватлаётган Коммунистлар партияси сиёсатининг тўғрилигидан далолат беради.

Шу йиллар ичида Совет Иттифоқи коммунистик бунёдкорлик йўлида олға томон жиддий силжиди. Саккизинчи ва тўққизинчи беш йилликда мамлакатнинг иқтисодий потенциали қарийб икки баравар кўпайди. Халқ хўжалиги бир маромда ишлаб турибди. Совет халқининг фаровонлиги ҳамда унинг маданияти ва билим даражаси муттасил ўсмоқда. Халқнинг ижтимоий активлиги, меҳнаткашларнинг ижодий ташаббуси ҳам муттасил ошмоқда ва улар Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини катта меҳнат ғалабалари билан кутиб олишга маҳкам бел боғлаганлар. Ҳали қилинадиган ишлар кўп, албатта. Лекин бемалол ишонч билан айтиш мумкинки, партиянинг XXV съезди қўйган вазифалар бажарилади.

Совет халқи Ленин йўлидан босиб ўтган олтмиш йил якунлари СССРнинг янги Конституцияси лойиҳасида мужассамланган шаклда акс эттирилган. Янги Конституциянинг қабул қилиниши Ватанимиз ҳаётида шубҳасиз тарихий бир босқич, катта халқаро аҳамиятга молик воқеа бўлади.

Ўртоқлар! Мамлакатларимизнинг потенциали ошиб борган сайин Совет-Болгария ҳамкорлигини чуқурлаштириш имкониятлари ҳам ўсиб боришидан иборат муҳим бир ҳақиқатни бугунги музокаралар яна бир бор тасдиқлади. Бу гаплар сиёсатга ҳам, маданиятга ҳам, экономикага ҳам тааллуқлидир. 1990 йилгача бўлган давр учун мамлакатларимиз ишлаб чиқаришини ихтисослаш ва кооперациялаш бош схемасини ишлаб чиқишга киришиб, жуда соз иш қилдик. Ўзаро иқтисодий алоқаларни узоқ муддатга мўлжаллаб планлаштириш борасидаги шу илк тажриба шубҳасиз катта фойда келтиради.

Совет Иттифоқи билан Болгариянинг ҳамкорлигига социалистик давлатлар буюк ҳамдўстлигида мустаҳкам қарор топган чинакам қардошлик чинакам интернационалистик муносабатларнинг ажралмас бир қисми, деб қараймиз.

Ҳозирги вақтда шу муносабатлар ҳаётнинг деярли ҳамма соҳаларини ўз ичига олмоқда. Қамраш миқёси муҳим кўрсаткич бўлсада, гап шундагина эмас. Бу муносабатларнинг характери шундайки, уларни вужудга келтиришда партия, давлат органларигина эмас, шу билан бирга меҳнаткаш омманинг бевосита ўзи ҳам актив равишда қатнашмоқда. Самимий дўстлик ҳис-туйғулари, бир-бирининг ютуқларидан ўртоқларча манфаатдорлик, қисматлар муштараклигини тушуниш ўзаро хайрихоҳлик ва иззат-ҳурмат миллион-миллион кишиларнинг онгига тобора чуқурроқ сингиб бормоқда. Социалистик мамлакатлар катта оиласини мустаҳкам ва кучли қилаётган омиллар ҳам ана шулардир.

Душманларимиз хом хаёлларга бориб юрмасинлар: социалистик ҳамдўстлик жипслиги бузилмасдир. Социализм душманлари сафларимизни бузиш, хатти-ҳаракатларимизда парокандалик чиқариш мақсадида шу вақтгача нимаики қилиб келган бўлсалар, аксинча натижалар берди. Бунинг натижасида эса социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги мустаҳкамланди холос. Бундан кейин ҳам шундай бўлаверади.

Социалистик мамлакатлар халқаро ишларда юксак ҳамкорлик даражасига эришдилар. Ҳамкорликнинг янги-янги шакллари ҳам вужудга келди. Варшава шартномасида қатнашувчи мамлакатлар ташқи ишлар министрлари комитети иш бошлади. Шу комитет биринчи мажлисининг якунлари социалистик мамлакатлар Европада Хельсинкидаги кенгаш бошлаб берган тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлидан қатъий бораётганликларини, шу тарихий ишни шаҳдам давом эттираётганликларини яна бир карра тасдиқлади. Белграддаги учрашув эртанги кунга замин тайёрлаб, Европада ва умуман бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш борасидаги янги-янги ташаббуслар учун имкониятларни кенгайтириши зарурлигига аминмиз.

Тинчлик йўли ҳеч қачон осон бўлган эмас. Ҳозирда ҳам у шундай. Очиғини айтсам, баъзи ғарб мамлакатлари раҳбарларининг кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш ва чуқурлаштиришга кўпроқ тайёргарлик кўришларини, ҳеч бўлмаганда янги қийинчиликлар ва муаммолар вужудга келтираоладиган қадамлар қўйишдан воз кечишларини истардик.

(Давоми иккинчи бетда).

Л. И. БРЕЖНЕВ Т. ЖИВКОВ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

31 май куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг Раиси Т. Живков билан дўстона суҳбатлашди.

КПСС ва БКП раҳбарлари Совет — Болгария ҳамкорлигига доир баъзи масалаларни кўриб чиқдилар ва бу ҳамкорликнинг самарадорлигини янада ошириш вазифаларига алоҳида эътибор бердилар. Шу билан бирга улар турли босқичларда КПСС билан БКПнинг мустаҳкам амалий алоқаларини чуқурлаштириш ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар. Ҳар икки томон иккала мамлакатнинг ҳар томонлама ҳамкорлиги уларнинг аста-секин яқинлашувига қонуниятли равишда олиб боради ва бу жараён совет ҳамда болгар халқларининг туб манфаатларига, социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатлар халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушади, деб ишонч билдирди.

Коммунистик ва ишчилар ҳаракати, халқаро ҳаётнинг актуал масалалари юзасидан фикрлашиб олинди. Л. И. Брежнев билан Т. Живков СССР ва БХР бундан буён ҳам жаҳон миқёсида соғлом сиёсий иқлимни таркиб топтиришга, Европа хавфсизлигини мустаҳкамлаш юзасидан Хельсинкида келишиб олинган программанинг изчил амалга оширилишига, кескинликни юмшатиш йўлидан муттасил олға ҳаракат қилиб борилишига бутун чоралар билан ёрдам берадилар, деб уқтириб ўтдилар. Суҳбат давомида қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланишга ўтиш ғоят муҳим эканлиги таъкидланди. Социалистик мамлакатлар илгари сурган тегишли амалий таклифлар комплекси бунга хизмат қилиши лозим.

Суҳбат КПСС билан БКП ўртасидаги муносабатларга хос бўлган бирлик, дўстлик ва қардошлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раиси ўртоқ Тодор ЖИВКОВга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди

Совет Социалистик Республикалар Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси халқлари ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантиришдаги, тинчлик ва социализмни мустаҳкамлаш ишидаги жуда катта хизматларини ҳамда жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатида кўп йил актив қатнашганлигини тақдирлаб, СССР Олий Совети Президиуми 1977 йил 31 май Фармонига биноан БКП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раиси ўртоқ **Тодор Живковга Совет Иттифоқи Қаҳрамони** унвони бериб, унга **Ленин** ордени ҳамда **«Олтин Юлдуз»** медалини топширади.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ФРАНЦИЯГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИГА ДОИР

Франция Республикаси президентининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев шу йил 20 июндан 22 июнгача расмий визит билан Францияда бўлади.

САМИМИЙ, ҚАРДОШЛАРЧА ВАЗИЯТДА

(Боши 1-бетда).

Мисол учун НАТО блоки кенгашининг яқинда бўлиб ўтган сессияси нимани кўрсатди? Унинг қабул қилган қарорлари нимага қаратилган? Ҳолбуки ишнинг моҳияти шу бўлиб чиқдики, НАТО блокининг раҳбарлари ҳарбий мақсадларга ажратиладиган маблағлар яна кўпайтирилиши тўғрисида келишиб олдилар, блокнинг ҳужумкорлик потенциалини мустаҳкамлаш кераклигини талаб қилдилар, бир неча йил кейинги қуролланиш пойгасини режалаштиришга даъват қилдилар. Улар бу гапларнинг ҳаммасини Совет Иттифоқи ва Варшава шартномасида қатнашувчи бошқа мамлакатларнинг сиёсатига мутлақо нотўғри, жамоатчиликни чалғитувчи баҳолар бериш билан оқлашга уринмоқдалар.

Ёки Ғарбий Берлин масаласини олиб кўрайлик. Гўё маълум тўрт томонлама битим орқали шу проблема кескинлигини йўқотиш учун шарт-шароитлар яратилгандек бўлди. Аммо ГФРдаги муайян кучлар амалда битимни ўз фойдаларини кўзлаб тузатишга такрор-такрор уриниб кўрмоқдалар ва шаҳар хусусидаги масалани кескинлаштирмоқдалар. Биз эса Ғарбий Берлин амалда кескинликни юмшатиш майдони ҳамда шу жараённинг актив қатнашчиси бўлиб қолишини истаймиз. Бундан Ғарбий Берлин аҳолиси ҳам ГФР билан социалистик мамлакатлар ўртасидаги муносабатлар ҳам, бинобарин, Европада тинчликнинг мустаҳкамлиги ҳам наф кўрган бўлур эди.

Афсуски, ғарб давлатларининг сиёсатида реал воқелик билан ҳисоблашишни истамасликни, «совуқ уруш» давридан мерос қилинган тасаввурларга ўхтин-ўхтин қайтишни, қуролланиш пойгасини мўлжаллашни кўрамиз. Бу юкдан аллақачон халос бўлиш вақти келган. Шундай қилинса кескинликни юмшатиш иши ҳам юришиб кетган бўлур эди.

Хитой тўғрисида қисқача гапириб ўтмоқчиман. Биз шу мамлакат билан нормал яхши қўшничилик муносабатларида бўлишни истардик. Бу гапни илгари ҳам айтиб келган эдик. Ҳозирда ҳам такрорлаймиз. Лекин ҳар қандай давлатлар ўртасидаги муносабатлар икки томонлама вужудга келтирилади.

Ҳозир Хитой мураккаб бир даврни бошдан кечирмоқда. Шу нарса Хитой раҳбарларининг ҳозирги позициясига бирмунча таъсир кўрсатаётган бўлса керак. Аммо биз ХХРнинг ички аҳволига аралашмоқчи эмасмиз. Ички аҳвол даставвал хитой халқининг ўзига таллуқлидир. Совет-Хитой муносабатларини боши берк кўчага киритиб қўйиб, уни янада кескинлаштириш пайидан бўлаётган кучлар Хитойда ва Хитойдан ташқарида борлиги бошқа гап. Булар халқаро кескинликни кучайтиришдан ўзлари учун сиёсий жиҳатдан наф олиб қолишни мўлжалловчи кучлардир. Бундай кучларнинг хатарли, авантюристик режаларига қарши курашмоғимиз керак ва курашамиз ҳам. Шу билан бирга халқнинг орзу-умидларига зид йўл тутиш, халқаро муносабатлардаги жамики яхши ва соғлом ишларга қарши ҳуруж қилиш номақбул ва истиқболсиз иш эканлигини Пекиндагилар тушуниб олишларини хоҳлардик.

Мен ташқи сиёсий фаолиятимизнинг ҳамма томонлари тўғрисида гапирмоқчи эмасман. Кейинги вақтларда шу тўғрида етарлича муфассал гапирдик.

Ҳамма халқаро ишларимизда болгар дўстларимизнинг зўр мададини сезиб турганлигимиз бизни ғоятда қувонтираётганлигини таъкидлаб ўтишни истардим. Совет кишилари Европада ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ишида Болгариянинг актив ролини юксак даражада қадрлайдилар. Биз Болгариянинг Болқон ярим оролини у ерда жойлашган давлатлар, шунингдек қўшни ҳамма давлатларнинг тенг ҳуқуқли ҳамкорлиги районига айлантириш борасидаги изчил куч-ғайратларини маъқуллаймиз.

Ўртоқлар! Ўз нутқимни тугатаётиб Болгария партия — ҳукумат делегациясининг Совет Иттифоқига визити биз олиб бораётган музокараларнинг якунлари совет ва болгар халқларининг манфаатларига, тинчлик ва социализм ишининг манфаатларига яхши хизмат қилишига ишонганлигимни айтмоқчиман.

Ривожланган социалистик жамият қуришда болгар халқининг янги-янги муваффақиятлари учун!

Совет—Болгария бузилмас дўстлиги учун!

Қардош социализм мамлакатлари бирлиги ва жипслигини янада мустаҳкамлаш учун!

Дўстимиз ўртоқ Тодор Живковнинг сиҳат-саломатлиги учун, Болгария партия-ҳукумат делегацияси ҳамма аъзоларининг сиҳат-саломатлиги учун. Барча болгар дўстларнинг сиҳат-саломатлиги учун қадаҳ кўтаришни таклиф қиламан!

* * *

Ўртоқ Т. Живков нутқ сўзлади.

Ўртоқ Т. ЖИВКОВ нутқи

Азиз Леонид Ильич Брежнев!

Совет Иттифоқидаги азиз ўртоқларимиз!

Аввало, Болгария Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегациясини мамлакатингизга ташриф қилишга таклиф этганликлари учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматига чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор қилишга ижозат бергайсиз.

Азиз Леонид Ильич, Болгария Коммунистик партияси, Болгария Халқ Республикаси, халқимиз шаънига, Болгария — Совет дўстлиги шаънига айтган эзгу сўзларингиз учун Сиздан миннатдорман.

Биз Москва ҳавосидан нафас олган дақиқадан бошлаб зўр эътибор, шодиёна меҳмондўстлик ва самимият билан кутиб олганликларингиз учун ташаккуримизни изҳор қиламиз.

Биз Болгария коммунистлари ва болгар халқининг вакиллари Москвага ҳамиша қардош ва биродарлардек сафар қиламиз. Аммо биз бу сафар шунинг учун жуда бахтиёрмизки, бизнинг визитимиз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли юбилейи арафасида ўтказилмоқда. Биз ўтган ва шу билан бирга бизни 1917 йил Октябрдаги тарихий кунлар ва ишлар билан боғлаб турган олтмиш йилнинг умумий якунларини тўпламоқдамиз; биз шунинг учун жуда бахтиёрмизки, Россиядан миннатдор халқимиз Болгарияни беш асрлик асоратдан миллат сифатида озод қилиш учун олиб борилган уруш билан боғланган воқеалар билан яшамоқда. Биз ғалабанинг юз йиллигини келгуси йилнинг март ойида нишонлаймиз;

Биз шунинг учун жуда бахтиёрмизки, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи янги Конституциясининг кенг ва тўлқинлантирувчи лойиҳаси эълон қилингани дан кейинги илк кунларда сизлар билан совет қардошларимиз ва бизни икки марта озод қилган кишилар билан бирга бўламиз. Бу Конституция бутун жаҳондаги кенг халқ оммаси ўртасида Совет Иттифоқи ва реал социализмнинг обрў-эътиборини янада оширади ва жозиба кучини кўпайтиради.

Ҳозирги вақтда Болгариянинг ҳамма қисмида Октябрь революциясининг 60 йиллиги шарафига планларни тўла ва ошириб бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақа мисли кўрилмаган зўр ғайрат-шижоат билан ва ғоят кенг кўламда авж олиб кетди. Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети теварагида маҳкам жипслашган ва Совет Иттифоқи билан ҳамда совет халқи билан ҳар томонлама мустаҳкам яқинлашиб бориш йўлидан илҳомланган болгар халқи партиянинг XI съезди қўйган вазифаларни — ишлаб чиқариш ва бутун ижтимоий фаолиятнинг сифати ва самарадорлигини юксак даражага кўтариш, ривожланган социалистик жамиятни барпо этиш вазифаларини муваффақиятли суръатда ҳал этмоқда.

Азиз ўртоқлар!

Кейинги йилларда болгар — совет ҳамкорлигининг комплекс тарзда тез ривожланиб бораётганлиги бизнинг 1972 йилда Совет Иттифоқига қилган визитимиз вақтида ва ўртоқ Брежнев, Сизнинг шундан бир йил кейин Болгарияга визит билан борган вақтингизда биргаликда қабул қилинган қарорларнинг қанчалик тўғри, қанчалик ижобий ва қанчалик истиқболли эканлигини яққол исбот этади. Социалистик Болгария билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳар томонлама яқинлашув жараёни ҳозирги кунда ғоят кенгайиб кетди. Бу жараёнда миллионларча кишилар қатнашмоқдалар. Партияларимиз бажарган сиёсий ва ташкилотчилик ишлари барча соҳаларда, барча йўналишларда, ҳамма босқичларда алоқа ва мулоқотларнинг самарасини бениҳоя ошириб юборди.

Бизнинг партиямиз бундан буён ҳам Совет Иттифоқи билан тобора мустаҳкам ҳамкорлик қилиш ва ҳар томонлама яқинлашиш йўлини муттасил ўтказаверади. Бу — социализм ва коммунизм йўлидан бундан буён ҳам олға ҳаракат қилиб боришдан иборат бош йўлимиздир. Социалистик Болгариянинг тажрибаси бизнинг мамлакатимиз каби кичик бир мамлакат бошқа социалистик мамлакатлар билан ва аввало қардош социалистик ҳамдўстликнинг қалъаси ва ўзаги бўлган улуғ Совет Иттифоқи билан яқинлашув ҳамда изчил интеграция йўлини амалга оширган тақдирдагина муваффақиятли суръатда ривожлана олишини тасдиқлади.

Партияларимиз, мамлакатларимиз ва халқларимизнинг ҳар томонлама ҳамкорлиги ва яқинлашуви социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасини муваффақиятли бажаришга, Варшава шартномасида қатнашувчи давлатларнинг сиёсий ва жанговар иттифоқини янада мустаҳкамлашга, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг интернационал бирлигига, марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми асосида халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини жипслаштиришга қўшилаётган реал ҳиссадир.

Азиз ўртоқлар!

Сулҳ ҳақидаги Ленин Декрети қабул қилинган пайтдан буён КПСС XXIV ва XXV съездлари қабул қилган Тинчлик программасигача орадан олтмиш йил ўтди. Мана олтмиш йилдирки, планетанинг ҳамма қисмидаги халқлар Совет Иттифоқини ўзларининг энг яхши дўсти ва ҳимоячиси, халқаро хавфсизлик учун толмас курашчи деб биладилар. Совет Иттифоқининг реалистик ва конструктив ёндошуви, конкрет ташаббус кўрсатиб, доим зўр ғайрат билан ҳаракат қилиб келаётганлиги ялпи тинчликнинг, термоядро можароси хавфини узил-кесил бартараф этишнинг ҳал қилувчи омили ва мустаҳкам гарови, миллиард-миллиард кишилар тинч меҳнати ва бахт-саодатининг гаровидир.

Болгария Халқ Республикаси СССР билан ва буюк социалистик оиладаги бошқа мамлакатлар билан бир сафда туриб, халқаро ҳаётда ленинча принципларни қарор топтириш учун, кескинликнинг юмшатилишини ғоят кенг ва муқаррар жараёнга айлантириш учун зўр ғайрат ва изчиллик билан кураш олиб бормоқда, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ҳақидаги, қуролсизланиш ҳақидаги Совет таклифларини тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда: Болгария Халқ Республикаси жаҳонни «совуқ уруш» даврига қайтариш, антисовет, антисоциалистик ва антикоммунистик кампанияни кенгайтириш йўлидаги уринишларга қатъий зарба бераверади.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Кенгашдан буён ўтган йиллар халқаро вазият ҳақидаги умумий анализларимиз ва бу вазиятга берган баҳоларимиз тўғри эканлигини исбот қилди. Биз Хельсинкида Якунловчи актни имзолаган мамлакатлар вакилларининг Белградда ўтказиладиган учрашувига ҳозир худди шундай олижаноб фикр ва ўша позицияларда туриб тайёргарлик кўрмоқдамиз. Бу учрашув бизнинг қитъамизда ва бутун дунёда тинчлик, хавфсизлик ҳамда ҳамкорликни мустаҳкамлаш йўлидаги конструктив музокараларнинг давоми бўлади, деб умид қиламиз.

Азиз ўртоқлар!

Биз самимий дўстлик ва ҳамкорликлари учун, янги жамият қурилишида йўлимизда учраб турадиган объектив қийинчиликларни бартараф қилишда, бизга ёрдам бераётганликлари учун КПСС Марказий Комитетидан, Совет ҳукуматидан, улуғ совет халқидан астойдил миннатдормиз. Азиз Леонид Ильич, болгар халқи Сизни партияларимиз ва халқларимизнинг қардошларча ҳамкорлиги ва ҳар томонлама яқинлашуви йўлидаги асосий, илҳомбахш курашчи деб билади. Болгар халқи Сизни чексиз севади ва иззат-ҳурмат қилади.

Сизни яна бир бор ишонтириб айтаманки, болгар коммунистлари совет коммунистларининг сафдошлари ва ўртоқлари бўлиб қолишни ўзлари учун жуда катта шараф, деб ҳисоблайдилар.

Бугун бошланган музокаралар ҳар қачонгидек муҳокама этилаётган икки томонлама муносабатларга доир масалалар хусусида, актуал халқаро проблемалар хусусида самимият, ўртоқлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтмоқда. Бизнинг бу сафарги учрашувимиз ҳам ғоят самарали бўлади ва халқларимизнинг, бутун социалистик ҳамдўстликнинг бахт-саодати йўлида, бутун дунёда мустаҳкам тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун кураш манфаатлари йўлида Болгария билан Совет Иттифоқининг қардошларча дўстлиги, ҳамкорлиги ва ҳар томонлама яқинлашувини янада кучайтирувчи янги қудратли омил бўлади. Биз бунга қаттиқ ишонамиз.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг, унинг 1917 йил Октябридан бошлаб ҳозирги кунгача муттасил эришиб келаётган ғалабалари учун, унинг келажакдаги ғалабалари учун!

Шонли совет халқи учун, унинг бахт-саодати учун, унинг коммунистик жамият қурилишида янгидан-янги муваффақиятларга эришуви учун!

КПССнинг ленинчи Марказий Комитети учун!

Совет Иттифоқининг биринчи партия ва давлат раҳбари, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, бутун жаҳонга машҳур бўлган ва ҳамма эътироф этган курашчи, халқлар ўртасида тинчлик, ҳамжиҳатлик ва дўстлик йўлидаги курашнинг стратеги ва раҳбари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев учун!

Совет ҳукумати учун, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Алексей Николаевич Косигин учун!

Барча совет раҳбарлари учун, шу ерда ҳозир бўлган барча совет ўртоқларимиз учун!

Бузилмас ва мангу Болгар—Совет дўстлигининг янада равнақ топиши учун!

Сизларнинг соғлиғингиз учун қадаҳ кўтаришга ижозат бергайсиз.

* * *

Л. И. Брежнев ва Т. Живков ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тинглан ди ва узоқ давом этган қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат самимий, қардошларча вазиятда ўтди.

(ТАСС).

ЎРТОҚ Т. ЖИВКОВГА СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ОЛИЙ МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

(Боши 1-бетда).

Сизнинг ер юзида мустаҳкам тинчлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашдаги актив иштирокингиз халқаро майдонда кенг эътироф этилди. Азиз ўртоқ Живков, биз Сизнинг социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлаш, принципиал марксча-ленинча асосда жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати бирлигини мустаҳкамлаш, агрессияга ва жабр-зулмга қарши, халқлар тинчлиги, озодлиги ва социал тараққиёти учун курашда замонамиздаги барча революцион кучларни жипслаштириш йўлида ҳормай-толмай қилаётган ишларингизни ардоқлаймиз.

СССР Олий Совети Президиумининг фармонини ўқиб эшиттиришга ижозат бергайсиз:

«Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Болгария Халқ Республикаси халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантириш, тинчлик ва социализмни мустаҳкамлаш ишидаги жуда катта хизматларини ҳамда жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатида кўп йиллардан буён актив қатнашиб келаётганлигини тақдирлаб, БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг Раиси ўртоқ Тодор Живковга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилсин ва Ленин ордени ҳамда «Олтин юлдуз» медали топширилсин».

* * *

Ўртоқ Т. Живков жавоб нутқи сўзлади.

Ўртоқ Т. ЖИВКОВ нутқи

Азиз ўртоқ Брежнев!

Совет Иттифоқидаги азиз ўртоқларимиз!

Шу лаҳзада ғоят ҳаяжонланаётганлигимни яхши билиб турибсиз деб ўйлайман. Ҳозир, Болгария Халқ Республикаси партия ҳукумат делегациясининг буюк советлар мамлакатига визити чоғида КПСС Марказий Комитети билан СССР Олий Совети Президиуми менга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини бермоқдалар.

Менга Совет Иттифоқининг энг олий унвонини бериш тўғрисидаги қарорни айни шу ерда, Москвада билганлигимдан айниқса ҳаяжонланмоқдаман. Олтин юлдуз медали билан иккинчи Ленин орденини шу ерда, Кремлда, азиз Леонид Ильич, КПСС ва совет давлатининг раҳбари, улуғ Ленин ишининг давомчиси бўлмиш шахсан Сизнинг қўлингиздан, тараққийпарвар инсоният ишонч ва умид нигоҳи билан қараётган Сизнинг қўлингиздан қабул қилиб олаётганлигим учун ҳам янада ҳаяжонланмоқдаман. Худди шу боисидан ҳам менга кўрсатилган юксак шараф учун бутун қалбимдан, ситқидилдан миннатдорчилик билдирмоқ учун ўз ҳаяжонимни зўрға босиб турибман.

Совет Иттифоқидаги биродарларимиз ва ўртоқларимиз менинг учун ёрқин ва унутилмас кунда Сизларнинг олдингизда, шуни таъкидламоқчиманки, менга юксак унвон берилиши менинг коммунист сифатидаги курашимга, Болгария — Совет дўстлигини муттасил ривожлантириш ва мустаҳкамлашга қўшган ҳиссамга берилган баҳо ифодасигина бўлиб қолмайди. Бу юксак унвон берилишини Болгария Коммунистик партиясининг, марксизм-ленинизм таълимотига оғишмай амал қилаётган партиянинг, пролетар ва социалистик интернационализм принципларидан илҳомланаётган ва шу принципларни изчиллик билан амалга ошираётган партиянинг ва уни ўзининг ўлмас доҳийси ва устози Георгий Димитров неча ўн йиллар мобайнида КПССга, Совет Социалистик Республикаларининг қудратли ва енгилмас иттифоқига чексиз садоқатли бўлиш, совет кишиларини муқаддас ва соф меҳр-муҳаббат билан севиш руҳида тарбиялаган партиянинг ишлари ва хизматлари эътироф этилиши деб биламан.

Менга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлигини халқимизга, социалистик жамият бунёдкори бўлмиш халққа, ишчилар синфига, қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашларига, зиёлиларимизга кўрсатилган юксак шараф ва ишонч деб биламан. Улар учун Болгария — Совет дўстлиги, қардошлик ва ҳамкорлик намуна бўлиб ҳал қилувчи реал ва бунёдкор куч ҳисобланади. Шу ҳис-туйғуларни бизнинг миллий маънавий ҳаёт тарзимиздан, дунёни идрок этишимиздан, коммунистик ғояларимиз ва ишларимиздан ажратиб бўлмайди. Биз социалистик ватанимизнинг ўтмишини, ҳозирги куни ва келажагини болгар халқининг Совет Иттифоқига, унинг ленинчи Коммунистик партиясига, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ва азиз Леонид Ильич, Болгария Халқ Республикасининг икки марта қаҳрамони шахсан Сизга бўлган ана шу чексиз меҳр-муҳббати ва садоқатисиз тасаввур этолмаймиз!

Мен эса Болгария Коммунистик партиясининг аъзоси ҳамда партия ва давлат раҳбарларидан бири сифатида сизларни, Совет Иттифоқидаги азиз биродарлар ва ўртоқлар, Сизлар орқали КПСС ва барча совет кишиларини ишонтириб айтмоқчиманки, шу юксак унвонни ва ишончингизни оқлаш учун куч-қувватимни аямайман, чашмадек мусаффо ва ҳаётбахш Болгария — Совет дўстлигини бундан буён ҳам ривожлантириш, партияларимиз, мамлакатларимиз ва халқларимизни ҳар томонлама яқинлаштириш, севикли ва азиз ватанимиз бўлмиш Болгария Халқ Республикасида социалистик жамият қуриш йўлида бундан буён ҳам ҳормай-толмай ишлайвераман!

Владимир Ильич Ленин ғоялари ва ишлари тўла тантана қилиши учун, социалистик ҳамдўстлигимизни, халқаро революцион ҳаракатни, халқлар ўртасида тинчлик, ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга ўртоқларим, Коммунистик партиямиз, бутун болгар халқи билан бирга муттасил ҳисса қўшиб боришни коммунист, ватанпарвар ва интернационалистнинг энг муқаддас, энг олий бурчи деб биламан.

Совет Иттифоқидаги азиз биродарлар ва ўртоқлар, Сизларга сидқидилдан кўпдан-кўп раҳмат!

* * *

Л. И. Брежнев ва Т. Живков ўртоқларнинг нутқлари давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари, БХР партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари ўртоқ Т. Живковни Совет Иттифоқининг олий мукофоти билан самимий табрикладилар ва унинг катта самарали фаолиятида янгидан-янги муваффақиятларга эришувини тиладилар.

(ТАСС).

СОВЕТ—БОЛГАРИЯ АХБОРОТИ ИМЗОЛАНДИ

31 май куни Катта Кремль саройида БХР партия-ҳукумат делегациясининг СССРга қилган визити тўғрисида Совет—Болгария ахбороти имзоланди.

Ҳужжатни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг Раиси Тодор Живков имзоладилар.

Ахборотни имзолаш чоғида:

Совет томонидан — Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, К. У. Черненко, К. В. Русаков ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети раисларининг ўринбосарлари, СССР Олий Совети палаталарининг раислари, министрлар, бошқа расмий кишилар;

Болгария томонидан — делегация аъзолари С. Тодоров, П. Танчев, Т. Цолов, Г. Филипов, П. Младенов, Д. Станишев, БКП Марказий Комитетининг аъзоси, БХРнинг СССРдаги элчиси Д. Жулев, делегацияга ҳамроҳ бўлган расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ ЧОРВАДОРЛАРИ КЕНГАШИ

Область чорвадорлар Советининг кенгаши бўлиб ўтди. Унда Тошкент область давлат наслчилиги корхонасининг директори А. Сибизов қорамол-сутчилигида наслчилик ишларининг аҳволи ва сигирларни сунъий қочириш кооперативларининг кш тажрибалари ҳақида доклад қилди.

Қорамол-сутчиликда наслчилик ишларининг аҳволи тўғрисидаги доклад билан Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институтининг бўлим мудири Э. Карчевский сўзга чиқди.

Кенгашда Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институтк директори, қишлоқ хўжалик фанлари доктори Ш. Акмалхонов, Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхоз бош зоотехниги А. Ким, сут ишлаб чиқариш технологияси лабораториясининг мудири М. Мирҳидоятов, Қуйи Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг бош зоотехниги И. Мун, наслчилик совхоз техникумининг бош зоотехниги А. Апанасенколар сўзга чиқдилар.

Кенгаш область колхоз ва совхозларида қорамол-сутчилик соҳасида наслчилик ишларини ва алмаштирилувчи ғунажинлар боқувини янада яхшилаш тўғрисидаги тавсияни бир овоздан маъқуллади.

ОБЛАСТЬ ЧОРВАДОРЛАР СОВЕТИНИНГ ТАВСИЯЛАРИ

Сут етиштириш суръатининг ўсиши ва қорамол-сутчиликнинг ривожланиши ҳали КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми ўртага қўйган вазифаларга тўла жавоб бермайди. Область хўжаликлари 1980 йилга бориб қорамол-сутчиликни саноат негизига кўчиришлари, сигирлар сонини 65 минг бошга, сут етиштиришни 162,5 минг тоннага, ҳар бир сигир сут маҳсулдорлигини эса 3300 килограммга етказишлари керак.

Бу вазифани амалга ошириш учун озуқа базасини янада мустаҳкамлаш билан бирга наслчилик ишларини ўтказишни сезиларли даражада яхшилаш, хўжаликларнинг алмаштирилувчи гунажинларга бўлган талабларини ўзларининг ишлаб чиқаришлари ҳисобига тўлиқ таъминлаш масаласини тезроқ ҳал қилиш талаб этилади.

Чорвадорлар область Совети қуйидаги тадбирларни амалга оширишни зарур деб ҳисоблайди:

Наслчилик заводлари ва фермаларида 1977 йил 1270 бош ғунажин ва 200 бош новвос; 1978 йилда 1330 бош ғунажин ва 160 бош новвос; 1979 йилда 1430 бош ғунажин ва 150 бош новвос; 1980 йилда эса 1480 бош ғунажин ва 150 бош новвос ўстирилади ва реализация қилинади.

1978 йилда Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги», Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозлари, «Оҳангарон», «Қорасув» ва «Огонёк» совхозларида янги наслчилик фермалари ташкил қилинади.

1977 йилда ҳамма хўжаликларда наслли сигирлар сонини 40—45 процентга етказиш керак. Бу ишни ташкил қилишда энг яхши сигирлар ажратиб олинади. Бунда сигирларнинг сут бериш давридаги кўрсаткичи подадаги молларнинг ўртача кўрсаткичидан 10—15 процент юқори бўлиши лозим.

Подани алмаштиришда биринчи бузоқлаган сигирларнинг сут маҳсулдорлигини, машинада соғишга яроқли эканлигини, шунингдек буқаларнинг насл қолдириш сифатларини баҳолаб энг яхши молларни ажратиб олиш керак. Шу мақсадда «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумида, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида, Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхозда назорат қилиш молхоналари ташкил этилсин. Буларни ташкил қилишда молхоналардан бири ажратилиб, улар туғиш хоналаридаги биринчи бузоқлаган сигирлар билан таъминлансин. Биринчи бузоқлаган сигирларни синаш даври 90—120 кунда ўтказилади. Сут бериш даврида 3500 килограмм ва ундан ошиқ сут соғиб олинган биринчи бузоқлаган сигирлар хўжаликларнинг ўз говмушларини тўлдириш учун олиб қолинади, қолганлари эса бошқа хўжаликларга сотилади.

Областнинг ҳамма хўжаликларида шу йил 1 октябригача наслдор буқалар апробациядан ўтказилсин. Апробация натижаларига кўра ҳар 200 бош сигир ҳисобига биттадан «элита» ва «элита-рекорд» классли резерв буқалар олиб қолинсин.

Йил охиригача «Чиноз» наслчилик заводида Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтида ишлаб чиқилган «Сам-вискис», «Рейнкс-119» қора-ола зотли моллар икки марта завод йўли бўйича апробациядан ўтказилади. Апробация натижаларига кўра «Узгосплемпредприятие»нинг марказий сунъий қочириш станцияси бу линиядаги буқалар билан тўлдирилади.

Сунъий қочириш марказий станциясини наслли буқалар билан таъминлаш мақсадида «Чиноз» наслчилик заводидан 120 бош, «Красний водопад» экспериментал базасидан, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозларидан 20 бошдан бузоқлайдиган энг яхши сигирлар йиғиб олинади.

Мустаҳкам озуқа базасига эга бўлган ва ҳар бир сигирдан камида 3500 килограммдан (бунда сутнинг ёғлилик даражаси 3.7 процентни ташкил этиши керак) сут соғиб оладиган товар хўжаликларда қора-ола зотли молларни сут маҳсулдорлигини ошириш мақсадида уларни «Голштино-фриз» зотли маҳсулдор буқалар билан чатиштирилсин.

Қора-ола зотли соғин сигирларни кўпайтириш мақсадида «Чиноз» наслчилик заводида (400 бош), «Красний водопад» экспериментал базасида (100 бош), «Политотдел» (200 бош), «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» (100 бош), Димитров номли (150 бош) колхозлари наслчилик фермаларида сигирларни чатиштириш ўтказилсин.

Молларни танлаб ва ажратиб олиш натижалари анализи ва ҳисоб-китобини йўлга қўйишни янада яхшилаш мақсадида ҳамма хўжаликлар ҳисоботнинг қуйидаги формалари билан таъминлансин:

а) сигирларни қочириш ва бузоқлаш китоби («3 МОЛ» форма);

б) сигирларнинг сут маҳсулдорлиги ҳисоби китоби («7 МОЛ» форма);

в) бузоқларни парваришлаш журнали («4 МОЛ» ёки «5 МОЛ» форма);

г) наслли сигир ва ғунажинлар карточкаси («2 МОЛ» форма);

Ҳамма наслчилик хўжаликларида Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтидаги «Промилк» аппаратида ҳар бир сигир сутининг ёғлилик даражасини марказлаштириб аниқлаш ўтказилсин.

Сигир ва ғунажинларни сунъий қочириш бўйича хўжаликлараро кооперациянинг прогрессив формаларини кенг жорий қилиш мақсадида 1977 йилда Калинин, Юқори Чирчиқ ва Оҳангарон районларида; 1978 йилда Оққўрғон, Бекобод, Қуйи Чирчиқ ва Пискент районларида кооперативлар ташкил қилинсин.

Биринчи классли соғин сигирлар олиш учун алмаштирилувчи ғунажинларнинг парваришида биринчи қочишигача уларнинг тирик вазни наслчилик заводларида 350—400 килограммни, ихтисослаштирилган наслчилик хўжаликларида эса 300—350 килограммни ташкил этиши лозим.

Алмаштирилувчи ғунажинларни боқишда 1976 йил Ўзбекистон чорвачилик институти томонидан ишлаб чиқилган тавсия қоидаларига қатъий амал қилиниши керак.

Энг кўп сут соғиб олган ва молларни қочиришда юқори кўрсаткичга эришган илғор хўжаликларнинг ютуқларини пропаганда қилиш мақсадида шу йилнинг ноябрь ойида наслли моллар область кўргазмаси ташкил этилади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БИЛАН БОЛГАРИЯ РАҲБАРЛАРИНИНГ МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАДИ

31 май куни Кремлда Совет — Болгария музокаралари ниҳоясига етди.

Музокараларнинг совет томонидан — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Н. К. Байбаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг БХРдаги элчиси В. Н. Базовский;

Болгария томонидан — БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг Раиси Т. Живков, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Советининг Раиси С. Тодоров, Болгария Халқ деҳқонлар иттифоқининг секретари, БХР Давлат кенгаши раисининг биринчи ўринбосари П. Танчев, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Т. Цолов, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БКП Марказий Комитетининг секретари Г. Филипов, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, БХР Ташқи ишлар министри П. Младенов, БКП Марказий Комитети секретариатининг аъзоси, БКП Марказий Комитети ташқи сиёсат ва халқаро алоқалар бўлимининг мудири Д. Станишев, БКП Марказий Комитетининг аъзоси, БХРнинг СССРдаги элчиси Д. Жулев олиб бормоқдалар.

Совет — Болгария муносабатларига оид кўпгина масалалар юзасидан фикрлашиб олиш ниҳоясига етказилди. Ҳар икки томон совет ва болгар халқлари сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларини қамраб олган икки томонлама ҳамкорликнинг самарали ва юксак даражали эканлигини мамнуният билан қайд қилди. Бу ҳамкорлик Совет Иттифоқи билан Болгария меҳнаткашларининг моддий ва маънавий эҳтиёжларини янада тўлароқ қондиришга хизмат қилаётганлиги алоҳида уқтириб ўтилди.

Халқаро проблемаларни ва айниқса Европада хавфсизлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш масалаларини кўриб чиқиш музокараларда катта ўрин эгаллади. Ҳар икки делегация Умумевропа кенгашининг якунловчи актини оғишмай амалга ошириш, сиёсий кескинликни юмшатишни ҳарбий соҳада кескинликни юмшатиш билан тўлдириш барча давлатлар ўртасида тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни активлаштириш Европа халқларини, шу жумладан Болқон ярим ороли районида яшаётган халқларни тинч ривожлантиришнинг мустаҳкам гарови эканлигига эътиборни жалб этди. Хельсинкида эришилган аҳдномаларни рўёбга чиқариш билан ва Белградда ўтказиладиган учрашув билан боғлиқ баъзи актуал масалалар ҳам ана шу нуқтаи назардан кўриб чиқилди. Варшава шартномасида қатнашувчи давлатларнинг 1976 йил ноябрида Бухарестда бўлиб ўтган сиёсий маслаҳат комитети кенгашида илгари сурилган тинчлик мақсадларидаги янги таклифларнинг ролига юқори баҳо берилди.

Музокаралар қардошларча дўстлик, самимият, тўла якдиллик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

БЕКОБОД ШАҲРИ — ОКТЯБРЬ ВАХТАСИДА

НУРИДДИНОВЛАР СУЛОЛАСИ

Машҳур металлург, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саид Нуриддинов В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводини бунёд этган ва ҳозиргача бу даргоҳда фидокорона меҳнат қилиб келаётган ҳурматга сазовор ветеранлардан. Саид аканинг укалари — Шамси, Сайфи ва Кўки Нуриддиновлар ҳам ҳозир корхона ветеранлари ва пешқадамлари сафидан ўрин олишган. Шамси Нуриддиновнинг барча оила аъзолари шу корхонада ишлайди. Суратда: (чапдан) Шамси Нуриддиновнинг ўғли Азиз, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саид Нуриддинов, прокат цехининг мастери, бир неча орденлар кавалери Шамси Нуриддинов, унинг турмуш ўртоғи Мунаввара, қизи Лола ва укаси Сайфи Нуриддиновлар.

ЮКСАЛИШ РАҚАМЛАРИ

◆ ШАҲАР ташкил этилганидан кейин 30 йил мобайнида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 90 баравар, жумладан пўлат 30, прокат 15, цемент 13, асботруба ишлаб чиқариш 20 баравар ошди.

◆ 20 ЙИЛ мобайнида шаҳарда юк ташиш машиналари 50 баравар, юк ташиш эса 48 баравар ошди. Автобус ва такси маршрутлари 1253 километрга етди.

◆ 1945 ЙИЛДА битта амбулатория ва битта касалхона мавжуд бўлиб, уларда 5 фельдшер ва 12 ҳамшира ишлаган эди. Ҳозир 20 дан ортиқ медицина муассасалари бор. Уларда 150 врач, 758 ҳамшира ишламоқда.

◆ ШАҲАР саноатининг асосий маҳсулоти — пўлат, прокат, цемент, асботруба, темирбетон буюмлари, шифер, электр энергияси, пахта толаси.

ИСТИҚБОЛ УФҚЛАРИ

БЕКОБОД металли билан машҳур. Шаҳарни Ўрта Осиёнинг металлургия маркази дейиш мумкин. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган металл яқин келгусида тўрт-беш бараварга кўпаяди.

ЗАВОДДАН беш-олти чақирим нарида, кенг сайҳонликда улкан янги иншоот — электр пўлат эритиш комплекси бунёд этилмоқда. Бу комплекс тўла фойдаланишга топширилгач пўлат ва прокат ишлаб чиқариш бир неча бараварга ортади. Комплекснинг жами бешта печи бўлиб, уларнинг ҳар бири йилига 250 минг тонна пўлат эритиш қувватига эга бўлади.

Барча совет кишилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик юбилейини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олиш ҳаракатида бўлган айни кунларда электр пўлат эритиш комплекси бунёдкорлари ҳам суръатга-суръат қўшишмоқда. Улар комплекснинг биринчи навбатини шу йилнинг тўртинчи кварталида фойдаланишга топшириш учун барча имкониятларни сафарбар этишяпти. Бу объектда тўртта бош пудратчи — «Бекабадметаллургстрой», Ангрендаги «Узбекшахтострой», Тошкент областининг 6-қурилиш трестлари, Наманганадаги 10-қурилиш тресги бунёдкорлари қурилиш-монтаж ишларини бажаришяпти. Шунингдек, 20 та ёрдамчи пудратчи ташкилот ишчи ва хизматчилари турли ишларни амалга оширишмоқда.

Шуни ҳам айтиш керакки, ҳозиргача бу объект қурилишидаги бажарилган ишлар кўнгилдагидек эмас. 1976 йил капитал қурилиш плани бажарилмади, 5 миллион 920 минг сўм ўзлаштирилмай қолди. Шундан 3 миллион 950 минг сўми қурилиш-монтаж ишларига тааллуқлидир. Бу йил бунёдкорлар 51,5 миллион сўм капитал маблағни ўзлаштиришлари керак. Бу ўтган йилдагига нисбатан икки ярим баравар кўпдир. Йилнинг биринчи кварталида ҳам мўлжалланган кўпгина ишлар амалга оширилмай қолди. Эндиги вазифа суръатни кескин даражада ошириб, йўл қўйилган камчиликларни тугатиш, бажарилмай қолган ишларни планда кўрсатилган даражага етказиш ва оширишдан иборатдир. Бунинг учун жиддий тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик ёшлар Союзи Марказий Комитети муҳим ва масъулиятли объектни оталиққа олди. Электр пўлат эритиш комплекси зарбдор комсомол қурилиши деб эълон қилинди. Шунингдек, қурилишга республикамизнинг турли жойларидан малакали мутахассислар жалб этилмоқда. Қурилиш материаллари ва ускуналарни ўз муддатида етказиб бериш тадбирлари белгилаб олинди. Яқинда бўлиб ўтган Бекобод шаҳар партия активининг йиғилишида республикамиз раҳбар ходимлари, қурилишга алоқадор министрликларнинг раҳбарлари ва бошқа масъул ходимлар иштирокида объектдаги ишларни жадаллатиш ва белгиланган муддатда дастлабки маҳсулотни ишлаб чиқаришни таъминлайдиган масалалар муҳокама қилиниб, булар юзасидан қарор қабул қилинди.

Ҳозир электр пўлат эритиш комплекси асосий биносининг каркаси қуриб битказилди, биринчи печь пойдевори тайёрланди, узлуксиз қуйиш ускунаси пойдевори тикланмоқда. Шунингдек, ремонт-механика ва энергоэлектроремонт цехларининг бинолари қуриб битказилди. Бундан ташқари, 2-қозонхона қурилиши авж олдирилмоқда, ҳаво тақсимлаш цехи, подстанциялар ва бошқа ёрдамчи корхоналар бинолари қуриляпти.

Объектда социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган. «Узбекметаллургстрой» трестининг Иван Ширяев билан Билол Османов бошлиқ бригадалар коллективлари пешқадамлик қилишмоқда. И. Ширяев бригадаси азаматлари 7 ноябргача икки йиллик планни бажаришга аҳд қилишди. Иш уч сменада ташкил этилиб, олинган мажбуриятни бажариш учун ҳаракат қилишяпти. Абдуманнон Сафаров, Мстислав Железняк, Виктор Обрушников, Исмат Мирзаев каби турли касб эгалари кунлик топшириқларини мунтазам ошириб бажаришмоқда.

Электр пўлат эритиш комплекси биринчи навбатини белгиланган муддатда ишга тушириш қурувчилар ва металлургларнинг шарафли вазифасидир.

ПЎЛАТ ОҚИМ

Ш. ХАЙРУЛЛАЕВ,

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи директори

БИРИНЧИ беш йилликлар даврида Ўзбекистонда оғир саноат корхоналарини ишга тушириш бўйича катта ишлар қилинди. Бу чор Россиясининг қолоқ ўлкасини индустриал аграр республикага айлантиришда катта роль ўйнади. Ўзбекистонда машинасозлик ва металл ишлаш саноатининг вужудга келиши ва тараққий этиши бу ўлканинг истиқболи гуллаб-яшнашидан дарак бермоқда эди. Айни пайтда металлургия саноатининг йўқлиги юқоридаги саноат корхоналарининг тараққий этишига бирмунча тўсиқ бўлиб турарди. Бу корхоналар ташқаридан келтирилаётган металл билан ишлар эди.

Шу муносабат билан Ўзбекистонда металлургия саноатини барпо этиш зарурати туғилди.

1941 йилнинг июнь ойида совет ҳукумати Ўзбекистонда қайта ишлайдиган металл заводини қуриш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу домна печларисиз, четдан келтирилган чўян ва металлолом ҳисобига ишлайдиган завод бўлиши керак эди.

Мана шундай заводнинг Бекободда қурилиши темирйўлнинг яқинлиги, қурилиш материалларининг мавжудлиги, бўлажак завод яқинида Фарҳод ГЭСи қурилиши лойиҳаланаётгани билан боғлиқдир. Бу омилларнинг барчаси кўп ва арзон металл ишлаб чиқариш имкониятини яратади.

СССР ҳукумати Ўзбекистондаги янги саноат объекти қурилиши учун катта миқдорда — 1 миллиард сўм капитал маблағ ажратди. Қурилишни бошқариш учун СССР қора металлургия Халқ Комиссарининг ўринбосари, йирик совет металлурги, академик И. П. Бардин раислигида махсус комиссия ташкил этилди. 1942 йилнинг кузида ишга киришилди. Қурилишда шу районда яшовчи колхозчилар, қурилиш батальонлари ва мутахассис ишчилар қатнашдилар. Қурилиш кўламининг кенгайиши билан бунёдкорлар сафи ҳам орта борди. Қурилишда ҳаммаси бўлиб 13 минг киши қатнашди. Уларга тажрибали инженер, коммунист Ф. Ф. Рязанов раҳбарлик қилди.

Қурилишни тезлаштиришнинг асосий омилларидан бири социалистик мусобақанинг кенг қулоч ёйдирилиши бўлди. Труба қуйувчилар 18 кунда 55 кунга мўлжалланган ишни бажаришди. 1943 йилнинг октябролди икки ойлик социалистик мусобақасида жуда катта ҳажмда иш бажарилиб электромеханика цехи, компрессорхона, мазут омборхонаси, иссиқлик электр маркази ва қуюв цехининг асосий ишларини тугаллашга муваффақ бўлинди.

1944 йилнинг 5 февралида 1-мартен цехи қуритишга қўйилди. Роса бир ойдан кейин эса Ўзбекистон ҳаётида жуда катта воқеа содир бўлди — биринчи ўзбек пўлати эритилди. ВКП(б) Марказий Комитети ва СССР Халқ Комиссарлари Совети қурувчилар, монтажчилар, металлургларни бу улкан муваффақият билан қизғин табрикладилар.

1944 йилнинг декабрь ойида чўян қуйиш цехи фойдаланишга топширилди, 1945 йилнинг 20 февралида эса 2-мартен печи пўлат бера бошлади. 1946 йилнинг май ойида дастлабки иккита қозон ва турбогенератор қуриб битказилди. Шу йилнинг 30 августида «300» прокат стани ишга туширилди.

Завод қурилиши билан бир қаторда бўлғуси металлург кадрларни тайёрлаш ишлари ҳам олиб борилди. Шу мақсадда мамлакатимизнинг металлургия марказларига йўлланма билан ишчилар жўнатилди. Жумладан, 1942 йилда 800 ёш колхозчи ўзбеклар Урал ва Сибирь заводларида мартен ҳамда прокат ишларини ўрганиш учун жўнатилди. 1944 йилнинг ноябрь-декабрь ойларида металлург ва бошқа касбларни ўрганиш учун 1192 киши ишлаб чиқариш командировкасига юборилди. Шу пайтда ишга тушган цехларда 283 шогирд бор эди.

Улуғ Ватан урушининг сўнгги йилида заводда 1380 киши ишлаган.

Ўрта Осиёда биринчи қора металлургия заводининг туғилиши ленинча доно сиёсатнинг Ўзбекистондаги ёрқин тантанаси намойиши бўлди. Чунки, бу улкан объектни партия ва ҳукумат раҳбарлигида бутун мамлакат бунёд этди. Худди шу жойда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саид Нуриддиновнинг «Бизнинг металл — дўстлик металли» деган гапини келтириш жуда ўринлидир. Ўзбекистоннинг дастлабки метали фашистлар вайрон қилган мамлакатимиз халқ хўжалигини қайта тиклаш учун сафарбар этилди. Ҳозирги кунда эса завод маҳсулоти турар-жой бинолари, завод ва фабрикалар қурилишига хизмат қилмоқда. Мартен печлари ва прокат станлари ёнида ўзбеклар, руслар, украинлар, қозоқлар, тожиклар бир оила фарзандларидек меҳнат қилишяпти. Масалан, Шамси Нуриддиновнинг бригадасида 15 дан ортиқ миллат вакиллари ишлашяпти.

Айни кунларда ишчи ва хизматчиларимиз октябролди зарбдор вахтасида туриб, кўтаринки руҳ билан меҳнат қилишмоқда. Барча куч ва имкониятлар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини салмоқли меҳнат зафарлари билан кутиб олишга қаратилган. Цехлар ва бригадалараро ҳамда шахсий социалистик мусобақада коммунистлар олдинги сафда боришяпти. Жумладан, мартен цехининг коммунистлари «Октябрь 60 йиллигига — 10 зарбдор ой!» шиори остида ташаббус бошладилар. Пўлат эритувчилар Совет давлати юбилейига планга қўшимча 4200 тонна пўлат тайёрлаш, йиллик планни эса 27 декабрда бажариш ташаббуси билан чиқишди. Мартенчиларнинг ташаббусини завод партия комитети ва шаҳар партия комитети маъқуллади.

Корхона прокатчилар-пўлат эритувчиларнинг ташаббусини биринчи бўлиб қўллаб-қувватлашди. Улар 7 ноябргача планга қўшимча 3400 тонна прокат ишлаб чиқариш, ўн ойлик планни эса 27 октябрда бажаришга аҳд қилишди.

Республикамизнинг 14 илғор ишчиси бошлаган ташаббус издошлари анчагина. Улар Улуғ Октябрь 60 йиллигигача икки-уч йиллик шахсий план топшириқларини бажаришга аҳд қилишган. Жумладан, токарь М. Петров ва С. Меметовлар юбилейгача уч йиллик шахсий топшириқни бажариш, беш йилликни эса 3,5 йилда адо этиш мажбуриятини олишди. Шунингдек, И. Глазунова, А. Турдиматов, Қ. Аҳмедов каби турли касб эгалари ҳам зиммаларига оширилган мажбурият олиб ишлашяпти. Ҳозирги кунларда жами 800 киши юбилей шарафига шахсий мажбурият қабул қилиб, зарбдор меҳнат қилишяпти.

Бу йил корхонамиз коллективи ҳар қачонгидан ҳам юксак мажбурият қабул қилди. Планга қўшимча 5 минг тонна пўлат ва 5 минг тонна прокат ишлаб чиқарамиз, пландан ташқари 800 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари барча совет кишилари қатори корхонамиз ишчи-хизматчиларининг куч-ғайратини янада ошириб юборди. Барча цехларда кўтаринки руҳ билан меҳнат қилинмоқда. Бу эса давлат планлари ва социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилиши гаровидир.

Суратда: Бекобод шаҳрининг ишлаб чиқариш илғорлари — (чапдан) «Бекабадметаллургстрой» трестининг пешқадам бригада бошлиғи Иван Ширяев, тикув фабрикасининг чевари Гулсара Ўролова, «Бекабадцемремонт» заводининг фрезерчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Тоҳир Ғаффоров, ветеран металлург, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳафиз Ғаниев, В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг вальцовкачиси, Октябрь революцияси ва Ҳурмат белгиси орденлари кавалери Олимжон Ражабов, тикувчи Мария Ким, «Социалистик Бекобод» босмахонасининг ишчиси Александр Сафонов, Ф. Дзержинский номли цемент комбинатининг катта машинисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қосим Фармонов, темир-бетон буюмлари ва қурилиш материаллари заводининг қолипловчилар бригадири Валера Хван ўртоқлар.

Н. Аюбжонов фотолари.

ФАРҲОД ЧИРОҚЛАРИ

Дарё туни нотинч ҳар маҳал,
Ухламайди шўх, қайсар тўлқин,
Ой шуъласи ойнадек сайқал,
Тўлқинларга бахш этар учқун.
Соҳилдаман, шовуллар дарё,
Гувиллайди сағрини тўғон.
Чироқларга дев кўли гўё,
Машиналар тўхтамас бир он.
Шошилади харсанг кўприкдан,
Тубдан эса дарё ўтади,
Маржон ясаб оппоқ кўпикдан,
Олам-олам зиё ўтади,
Ҳар зарраси шаффоф дурдона.
Эртакларга жон берган рўё.
Чағалайлар мангу парвона,
Тўлқинлардан ахтарар дунё.
Хотирага келар асрлар,
Боболарнинг қадим эртаги.
Тўлқинларга яширинган сирлар,
Қиёси йўқ дарё қудрати.
Она элнинг азиз тупроғи,
Замонлардан сўради гулшан.
Фақат энди Фарҳод чироғи
Нур ҳақида бошлади сухан.
Азим дарё мангу тусилди,
Қад ростлади устида тўғон.
Қудратидан чироқ ёқилди,
Самодаги юлдузлар симон.
Шу чироқни кўриб турибман,
Турбиналар гувиллаган чоқ.
Соҳил бўйлаб сархуш юрибман,
Йўлларимни ёритар чироқ.
Шу чироқнинг ҳаётбахш йўлин,
Неча минг йил излади элим.
Тополмади уни аждодлар,
Кўрди чўлда ёзнинг гармселин.
Офат билан ўтди умрлар,
Эртак бўлди Фарҳод қиссаси.
Жавоб сўзлар қадим эртакка,
Мана бугун ёғду жилваси.

НАЗАРМАТ.

ДОҲИЙ ДЕКРЕТИ АСОСИДА

Қосим ФАРМОНОВ,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ф. Дзержинский номли Бекобод цемент комбинатининг машинисти

МИРЗАЧЎЛНИНГ жанубий чеккасида, Сирдарё ёқасида Бекобод цемент комбинатининг осмонўпар трубалари кўзга ташланади. Бу совет Ўрта Осиёсида қурилган йирик саноат корхоналаридан биридир.

Совет давлатининг дастлабки йилларида, аниқроғи 1918 йилнинг 17 майида В. И. Ленин Халқ Комиссарлари Советининг «Туркистонда қурилиш — ирригация ишларини бажариш учун 50 миллион сўм маблағ ажратиш» тўғрисидаги декретини имзолади. Мана шу маблағдан 1 миллион сўми Мирзачўлда, Хилково станциясида цемент заводи қурилиши учун сарфланиши таъкидланган.

Корхона қурилиши маълум муддатга тўхтаб қолди. Чунки гражданлар уруши бошланган эди. 1926 йилнинг 26 июнида Йўлдош Охунбобоев алвон лентани кесди: Бекобод цемент заводи — Ўрта Осиёда йирик индустриянинг маёғи дастлабки маҳсулотни ишлаб чиқарди. Ўша пайтда узунлиги 45 метр бўлган биттагина печь ишлар, унинг қуввати соатига 4 тонна клинкер тайёрлашдан иборат эди. Секин-аста корхона қуввати орта борди ва цемент ишлаб чиқариш 29—31 минг тоннани ташкил этди. Бекобод цементи дастлабки беш йиллик қурилишларига йўл олди: бу цемент билан Далварзин суғориш канали, Бўржар ГЭСи, Фарҳод ГЭСи, Қувасой цемент заводи, тўқимачилик комбинати ва бошқалар бунёд этилди.

Комбинат меҳнаткашлари қўли билан тайёрланган цемент Совет Ўзбекистонида социализм пойдеворини қўйишда асосий қурилиш материали вазифасини бажарди.

Корхонани биринчи реконструкция қилиш иккинчи беш йилликда бошланиб, 1937 йилнинг охирида тугади. Бу йилларда узунлиги 65 метр бўлган биринчи йирик айланма печь ишга туширилди. Сал кейинроқ эса худди шундай иккинчи печь ҳам маҳсулот ишлаб чиқара бошлади, заводнинг йиллик қуввати 155 минг тонна цемент ишлаб чиқаришга етди.

1943 йилда асбоцемент қувурлари цехи ишга туширилди, 1955 йилда эса дастлабки шифер тайёрланди.

1959 йилда узунлиги 118 метр бўлган иккита йирик айланма печь ўрнатилди ва корхона йиллик цемент ишлаб чиқариш қуввати 480 минг тоннага етди. Орадан икки йил ўтгач эса узунлиги 150 метр бўлган 6-печь ишга туширилди.

Ҳозир Бекобод цемент комбинати йирик, замонавий ускуналар билан жиҳозланган илғор корхонадир. Ҳар йили 800 минг тоннадан ортиқ цемент ишлаб чиқаряпмиз. Шунингдек, 1800 шартли километр қувур, 25 миллион шартли плита шифер, 40 минг тонна оҳак республикамиз ва Ўрта Осиёнинг бошқа республикаларидаги турли қурилишларга жўнатилмоқда.

Комбинат ўз фаолияти давомида қувватини 25 баравар оширди, ишлаб чиқариладиган маҳсулоти турлари кўпайди ва сифати яхшиланди.

Улуғ Ватан уруши йилларида 400 ишчи ва хизматчи кўнгилли равишда фронтга жўнади. Улардан 67 киши Ватанимиз даҳлсизлиги учун бўлган жангларда шаҳид бўлдилар. Ҳозирги кунларда Улуғ Ватан уруши қатнашчиларидан 127 киши зарбдор участкаларда фидокорона меҳнат қилмоқда. Созловчи Иван Челноков, шофер Н. Клименко, айланма печь машинисти И. Мўминов, электрик А. Гуничев, тепловоз машинисти А. Абсалямов ва бошқалар ҳануз ишлаб чиқариш пешқадамлари сафида боришмоқда.

Бекободлик цементчиларнинг фидокорона меҳнати партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. 1970 йилда доҳий В. И. Ленин юбилейини улкан меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олган коллективимизга КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг юбилей Фахрий ёрлиғи топширилди.

1971 йил 7 январда Бекобод цемент комбинати коллективи Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.

Совет социалистик республикалари ташкил топганининг 50 йиллик юбилейида эса комбинатимиз КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг Эсдалик нишони билан мукофотланди. Қатор ишчи ва хизматчилар партия ва ҳукуматимизнинг орден ва медаллари билан тақдирландилар. Айланма печь машинисти Ш. Мелиев, тепловоз машинисти К. Бобораимов, меҳнат ва маош бўлимининг ходими Е. Реснянскаялар Ленин ордени билан, 52 киши Меҳнат Қизил Байроқ ва «Ҳурмат белгиси» орденлари билан, 421 киши эса медаллар билан мукофотландилар.

Комбинатимиз коллективи ўзларининг ишчи сулолалари билан фахрланадилар. Корхонамизда ота-боболар ишини келгуси авлодлар давом эттириши ажойиб анъанага айланиб қолган. Жумладан, Қўзибоевлар сулоласининг комбинатдаги жами меҳнат стажи 207 йилни ташкил этади. Шунингдек, Гурьяновлар сулоласи 15 йил, Бобораимовлар 118 йил, Родионовлар 104 йил, Холмуҳамедовлар 96 йилдан бери комбинатда меҳнат қилиб келишмоқда.

Корхонамизда 15 миллат вакиллари бир оила фарзандларидек ишлаб, ойлик ва квартал план топшириқларини мунтазам ошириб бажаришяпти.

Мен ўзим 1946 йилда 15 ёшимда шу коллективга келиб қўшилган эдим. Бахтимни шу ердан топдим. Эндиликда ҳаётимни цемент комбинатисиз, бу ердаги ҳамкасбларимсиз тасаввур қилолмайман.

Комбинатимиз коллективи биринчи квартал план топшириқларини муддатидан илгари бажариб, планга қўшимча 56 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Шу квартал якунлари бўйича Қурилиш материаллари саноати Министрлиги ва Қурилиш ҳамда қурилиш материаллари саноати ишчилари Касаба Союзи Марказий Комитетининг Кўчма Қизил байроғини ва 17,5 минг сўм пул мукофотини олишга сазовор бўлдик. Ҳозирги кунлардаги зарбдор меҳнат, кенг қулоч ёйган социалистик мусобақа Улуғ Октябрь 60 йиллигини муносиб кутиб олишга қаратилган.

Саҳифани «Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ тайёрлаган.

БУГУН БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ХАЛҚАРО КУНИ

НУРИ-ДИЙ-ДАЛАРИМИЗ

БИРИНЧИ ИЮНЬ — болаларни ҳимоя қилиш халқаро куни! Бу кун биринчи марта 1950 йилда жаҳоннинг 51 мамлакатида кенг нишонланган эди. Бунда Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси Советининг ташаббускорлик роли катта бўлди. Совет кишилари ҳам бу ажойиб ташаббусни якдиллик билан қўллаб-қувватладилар.

Эндиликда бу дунёда ҳар йили болаларнинг бахти ва истиқболи учун, ер юзида тинчлик ва фаровонлик учун кураш шиори остида байрам қилиб келинмоқда. Болаларни ҳимоя қилиш халқаро кунига бу сафар алоҳида тайёргарлик кўрилди. Болалар ҳуқуқини ҳимоя қилиш, фестиваллар ва байрамлар ўтказиш, бирдамлик акциялари ва империализм қурбонлари бўлган болаларга ҳамдардлик кўрсатиш каби халқаро муҳим тадбирлар ўтказишга қарор қилинди.

Ана шу эзгу мақсад йўлида кўпгина ишлар амалга оширилади. Болалар ва ўсмирлар ташкилоти халқаро комитетининг жўшқин фаолияти мазкур масалалар билан узвий боғлиқдир. Бу ташкилот ўз программасига эга. «Тинч жаҳондаги бахтли болалик учун» деган шиор остида турли оммавий тадбирларни ўтказишга у бошчилик қилади.

Нури-дийдаларимизнинг халқаро байрами куни муносабати билан жойларда «Менинг мамлакатим — менинг уйим» деган мавзуда катта конкурс ўтказилади. «Ҳар доим бўлсин қуёш!» шиори остида болалар халқаро фестивали бўлади.

Ҳақиқатан ҳам ўғил қизларимизнинг келажаги порлоқдир. Улар тарих яратадилар. Болалар тўғрисида ғамхўрлик қилиш муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган вазифадир.

Бизнинг жонажон диёримизда болалар тўғрисида чинакам оталарча ғамхўрлик қилиб келинмоқда. Қанчадан-қанча боғча ва яслилар, мактаблар, пионер саройлари улар ихтиёрига бериб қўйилган. Энг яхши нарсалар — болаларга деган шиорга қатъий амал қилинади. Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кун муносабати билан ўтказилган Бутуниттифоқ шанбаликдан тушган маблағларнинг асосий қисми болалар муассасалари ва шифохоналари қурилиши учун сарфланилиши ҳам бу ғамхўрликнинг ёрқин далилидир.

Бироқ, капитал ҳукмрон бўлган мамлакатларда аҳвол бундай эмас. Болалар кичиклигиданоқ оғир ҳаёт кечиришга мажбурдирлар. Улар, хатто тўйиб овқат емайдилар. Оддий меҳнаткашлар фарзандларининг билим олишлари қаёқда дейсиз!!

Болаларнинг келажаги тўғрисида қайғуриш бутун жаҳон халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси Советининг жанговар шиорига айланиб қолди. Бугун жаҳоннинг турли бурчакларида оналарнинг бахтли болалик учун фаровон тинчлик учун курашайлик, деган даъвати янада баралла жаранглайди.

БАХТЛИ БОЛАЛИК. Ҳ. Аввалов фотоэтюди.

БОТИР БОЛАЛАР

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати, Охунбобоев номидаги Республика ўзбек давлат ёш томошабинлар театри саҳнасида урушда қаҳрамонлик кўрсатган комсомол ва пионерлар ҳақида кўпгина спектакллар ёш томошабинлар ҳукмига ҳавола этилиб, уларни қаҳрамонлик руҳида тарбиялаб келмоқда.

Айни кунларда ижодий коллектив татар болалар ёзувчиси Анвар Бекчентоевнинг «Катта чақмоқ тонги» асарини саҳналаштирдилар.

Асарни саҳна тилига А. Н. Островский номли Тошкент театр ва рассомлик санъати институти дипломанти Баҳром Юсупов кўчирган. Спектакль руҳига мос саҳна безакларини талантли рассом Садир Зиёмуҳамедов тайёрлаган.

Асосий ролларни театрнинг ёш актёрлари Исмоил Абдуллаев, Баҳодир Нишонов, Муътабар Қодирова, Гулсара Деҳқоновалар ижро этишмоқда.

А. ЖЎРАБОЕВ.

СУРИЯ УЧУН АГРОКОМПЛЕКС

«Средазгипроводхлопок» институти Сурия Араб Республикаси учун катта агрокомплекснинг техникавий лойиҳасини тайёрлади. Фрот дарёсининг суви бу мамлакатнинг Мескене массивидаги тўрт юз минг гектар қурғоқчил ерини суғоради. Бу ерда ингичка толали пахта, дон, сабзавот экинлари, мева етиштирилади. Чорвачилик фермалари барпо этиш ҳам кўзда тутилган.

Совет мутахассислари лойиҳани тузишда Мирзачўл даштларини ўзлаштириш тажрибасидан фойдаландилар: Сурия «қўриғини» ўзлаштириш комплекс равишда олиб борилади. Мескенеда деҳқонлар учун обод посёлка бунёд этиш, йўллар чиқариш, электр линияси, сув таъминоти, канализация шохобчалари қуриш кўзда тутилган.

Сурияда совет мутахассисларининг ёрдами билан 160 минг гектарлик кенг массивни ўзлаштиришда ундан фойдаланилади.

(ЎзТАГ мухбири).

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ИЛОНДАН ҚЎРҚМАЙДИГАН ОДАМ

Америкалик Бил Хааст жаҳондаги ҳеч бир одамда йўқ ажойиб ва ноёб иммунитетга эга: деярли барча турдаги илонларнинг заҳри унинг учун асло хавф туғдирмайди. Бу иммунитетга эга бўлиш учун у илонлар билан қарийб ўттиз йил иш олиб борди. Хааст касби бўйича илон ўргатувчи. Тез-тез ўзининг «шогирд»лари билан эстрада томошалари кўрсатиб туради.

Хаастнинг ноёб хусусияти бошқаларга ҳам ёрдам бермоқда. Бил ўз қонини илон чаққан йигирма кишига қуйдириб, уларнинг ҳаётини ўлимдан сақлаб қолган.

ЭСКИМОСЛАР ТЕЛЕВИДЕНИЕГА ҚАРШИ

Гудзон қўлтиғининг шимолий соҳилидаги Иглулик деган жойда истиқомат қилувчи эскимослар телевидениени ёқтирмас эканлар. Бу улар орасида анкета тарқатилганида маълум бўлди.

Сўралган 126 кишидан 53 киши телевидениени мутлақо рад этди. Фақат 47 кишигина ижобий жавоб берди. 26 киши эса ўзларининг турмуш тарзларига телевидениенинг таъсири қандай эканлигини таҳлил қилиб кўриш учун қўшимча муҳлат беришни сўрашган. Эскимослар жамоаси телевидениенинг улар орасига кириб келишига норозилик билдирмоқда.

ПУШТИ РАНГ ФИЛЛАР

Пушти рангдаги ноёб филларни кўриш ҳаммага ҳам насиб этавермаган. Лекин Кениядаги Тсаво шаҳри атрофида ана шунақа филлардан 25 мингтаси ҳисобга олинган. Аммо шуни назарда тутиш керакки, бу ерда пушти ранг тушунчаси нисбий тушунчадир. Мазкур филларнинг териси аслида шундай рангда эмас, балки маҳаллий ернинг тупроғи пушти ҳисобланади. Бинобарин фил тупроққа ағанаб, «лой ванна» қабул қилгандан кейингина пушти ранг бўлиб қолади.

(«Знание сила» журналидан).

ДУНЁ ОВОЗИ. ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ГАЗЕТАЛАР САҲИФАЛАРИДА

СССР телевидениесида Франция ҳафталиги тугаши муносабати билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Совет ва Франция телевидениеси орқали сўзлаган нутқи турли мамлакатлар матбуотининг етакчи мавзуи бўлиб турибди. «СССР тинчлик ва кескинликни юмшатиш сиёсати учун изчил курашмоқда, — деб таъкидлайди Польшанинг «Трибуна люду» газетаси.

Париж матбуоти Л. И. Брежнев Совет — Франция муносабатларининг аҳволига ижобий баҳо берганлигини бўрттириб кўрсатмоқда. Франция газеталари Л. И. Брежнев нутқидаги: «Аммо биз кўпроқ натижаларга интиламиз ва ана шу натижаларга эришиш учун резервлар ҳам, шароитлар ҳам бор, деб ўйлаймиз», деган сўзларни келтирмоқда.

Франция коммунистларининг органи «Юманите» газетаси «Л. И. Брежнев яна қуролланиш пойгасига қарши конкрет таклифлар айтди», деб таъкидлайди. У АҚШнинг стратегик қурол-яроғларни чеклаш тўғрисидаги битим хусусида тутган позициясини танқид қилди ва Францияни ҳарбий тайёргарликни чеклашга ҳисса қўшишга даъват қилди, деб ёзади газета.

Газета барча халқларнинг асосий вазифаси — қуролланиш пойгасини янада авж олишини тўхтатишдан иборатдир, деб ёзади ва Л. И. Брежнев нутқининг асосий қисми қуролсизланиш проблемасига бағишланди, деб таъкидлайди.

БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг Раиси Т. Живков бошчилигидаги Болгария партия-ҳукумат делегациясининг СССРда бўлган расмий дўстона визити муносабати билан кўп материаллар босиб чиқарилмоқда. Бу визит, деб ёзади «Земеделско знаме» газетаси, шубҳасиз «Болгария — Совет қардошлигининг янги бир тўлқинлантирувчи байрамига айланади, БКП XI съезди ҳамда КПСС XXV съездининг қарорлари руҳида янада ҳар томонлама яқинлашиш ва самарали ҳамкорлик сари босилган янги қадам бўлади».

Венгриянинг «Непсабадшаг» газетаси СССРда янги Конституция лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига қўйилишига тўхталиб, бу иш катта халқаро аҳамиятга эга деб таъкидлайди. Янги совет Конституциясининг ишлаб чиқилиши халқаро кўламда давлат қурилиши соҳасидаги марксча-ленинча тадқиқотларга, социалистик мамлакатларда янги жамият қуришга катта таъсир кўрсатади, деб ёзади газета.

(ТАСС, 30 май).

АФҒОНИСТОНДА УЧРАШУВ

КОБУЛ, 30 май. (ТАСС). Афғонистон билан дўстлик ва маданий алоқалар совет жамиятининг Туркманистон ССР гўшт ва сут саноати министри С. Б. Гукасов бошчилигида бу ерга келган делегацияси Мазори — Шариф шаҳридаги азотли ўғитлар заводи, Саланг довони орқали қурилган автомобиль йўли, Қобул политехника институти, Жалолобод ирригация комплекси сингари Совет — Афғонистон техникавий — иқтисодий ҳамкорлигининг катта-катта объектларини бориб кўрди.

Совет жамоатчилиги намояндалари Афғонистон — Совет дўстлиги жамиятининг активлари билан, ишчилар ва хизматчилар билан, совет олий мактабларини битириб чиққан афғонлар билан учрашдилар.

Суҳбатлар вақтида мамлакатлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга ёрдам берадиган маданий алоқаларни ривожлантиришнинг муҳим эканлиги алоҳида уқтириб ўтилди. СССР билан Афғонистон халқларининг туб манфаатларига мос бўлиб тушаётган совет — Афғон дўстлиги мустаҳкам эканлиги таъкидланди.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

РИМ. Муҳожир ишчиларнинг чет эллик ишчилар ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш проблемасига бағишланган учинчи Европа конференцияси Туринда ўз ишини тамомлади. Конференция қатнашчилари Италия, Испания ва Европадаги бошқа мамлакатларнинг ҳукуматларига мурожаат қилиб, ўз мамлакатларида меҳнат қилаётган юз минглаб чет эллик ишчилар учун инсоннинг асосий ҳуқуқларини таъминлашга чақирдилар. Конференцияда Италиядаги икки юз мингдан ортиқ муҳожир ишчилар ва чет эллик студентларнинг оғир аҳволи муҳокама қилинди.

* * *

БРЮССЕЛЬ. Бельгиянинг молиявий аҳволи ҳаддан ташқари оғир бўлиб, унинг яхшиланишидан умид йўқ деса бўлади. Бельгия бош министри Л. Тиндеманс шуни эътироф қилди. У телевидение орқали сўзлаган нутқида, жумладан, бу йил давлат бюджетининг камомати 54 миллиард Бельгия франки миқдорига етиши мумкин, деди.

* * *

ҚОҲИРА. Бу ерда ривожланаётган мамлакатларда овқатланиш проблемаларига бағишланган халқаро конференция ўз ишини тамомлади. Конференцияда Осиё, Африка, шимолий ва жанубий Америка, Европа мамлакатларидан келган 150 дан ортиқ медик, бир қанча халқаро ташкилотларнинг вакиллари иштирок этдилар.

СПОРТ

МЕДАЛЛАР ШОДАСИ

Вильнюсда эркаклар ўртасида гимнастика бўйича Европа XII чемпионати бўлиб ўтди. Биринчиликда совет спортчилари катта муваффақият қозондилар. Улар 4 та олтин, 5 та кумуш ва 5 та бронза — жами 14 та медалларга сазовор бўлишди. Москвалик Владимир Маркелов биринчи марта қитъа чемпиони деган юксак унвонни қўлга киритди.

ҚИТЪАЛАРАРО КУБОК УЧУН

Баскетбол бўйича қитъалараро кубок мусобақаларида қатнашаётган СССР терма командаси навбатдаги учрашувни Аргентина баскетболчилари билан ўтказиб, 98—66 ҳисобида ғолиб келишди. Маълумки, командамиз бундан аввалги турда Мексика командасини ҳам йирик 105:53 ҳисобида мағлабиятга учратган эди.

Италия командаси бешта учрашувнинг ҳаммасида ғолиб келиб, ўн очко тўплади. Европа чемпионлари — Югославия баскетболчилари эса тўрт ўйиндан сўнг саккиз очко билан иккинчи ўринда боришяпти. СССР терма командаси уч учрашувда ғолиб келиб, олти очкога эга.

УМИДЛИ ЁШЛАР

Республикамизнинг бир қатор шаҳар спорт базаларида ўқувчи ёшларнинг XXV спартакиадаси мусобақалари бўлиб ўтди. Мусобақа программасига спортнинг йигирма тури киритилган эди. Тошкент шаҳар командаси вакиллари сузиш, спорт гимнастикаси, бадиий гимнастика, гандбол, волейбол, дзюдо, акробатика, эшкак эшиш ва бошқа турлар бўйича ғолиб келишиб, умумкоманда ҳисобида биринчи ўринни эгалладилар.

Бир қатор турлар бўйича юксак натижалар кўрсатилди. Тошкентлик сузувчи И. Еременко ва С. Можаровская, қобилиятли гимнастикачилар О. Тимофеева, Т. Осипова, З. Латипова, О. Ёқубова, велосипедчилар В. Фадин, С. Воронин, енгил атлетикачи А. Волошин, И. Титова сингари ёшлар спартакиада ғолиби бўлиш билан бирга келажаги порлоқ спортчи эканликларини ҳам намойиш этдилар. Булар келаси йил Тошкентда ўтказиладиган Бутуниттифоқ мактаб ўқувчиларининг XV спартакиадаси финал мусобақаларида Ўзбекистон спорт шарафини ҳимоя қиладиган терма командага асосий номзоддирлар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълим давлат комитети

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС БОШҚАРМАСИ БАЗАСИДАГИ

128-ШАҲАР- ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1977—78 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТРАМВАЙ ВАГОНЛАРИНИНГ ҲАЙДОВЧИСИ, ТРОЛЛЕЙБУС ҲАЙДОВЧИСИ. Ўқиш муддати — 6 ой.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

ЎҚИШГА — 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 18 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ТОШКЕНТЛИК ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқувчилар ҳар ойда 60 сўм стипендия оладилар ҳамда шаҳар электро транспортидан бепул фойдаланадилар.

КОНТАКТЛИ ВА КАБЕЛЬ ТАРМОҚЛАРИНИНГ ЭЛЕКТРО МОНТЕРИ. Ўқиш муддати — 1 йил. 17 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

ҲАРАКАТДАГИ ТРАМВАЙ ВА ТРОЛЛЕЙБУСЛАР СОСТАВЛАРИНИНГ СЛЕСАРЬ-РЕМОНТЧИЛАРИ, ҲАРАКАТДАГИ ТРАМВАЙ ВА ТРОЛЛЕЙБУСЛАР СОСТАВЛАРИНИНГ ЭЛЕКТР УСКУНАЛАРИНИ ТУЗАТИШ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОСЛЕСАРЬ. Ўқиш муддати — 1—2 йил. 15 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

МЕТАЛЛ БЎЙИЧА ТОКАРЬ. 8—10-синф ҳажмида маълумотли 15 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

БИЛИМ ЮРТИГА — контактли ва кабель тармоқларининг электромонтёрлари, ҳаракатдаги трамвай ва троллейбуслар составларининг слесарь-ремонтчилари, ҳаракатдаги трамвай ва троллейбуслари составларининг электр ускуналарини тузатиш бўйича слесарь, металл бўйича токарь мутахассисликлари бўйича кирган йигит ва қизлар кунига 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош, ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақининг бир қисми билан таъминланадилар ва трамвай троллейбуслардан бепул фойдаланадилар.

БИЛИМ ЮРТИ ҚОШИДА КЕЧКИ МАКТАБ ИШЛАЙДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (ёки паспорт), маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, соғлиғи тўғрисидаги справка (форма билим юрти томонидан берилади), 3х4 см. катталикдаги 4 та фотосурат, турар жойидан справка, характеристика, таржимаи ҳоли, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртининг адреси: 700125, Тошкент шаҳри, «Высоковольтний» массиви, Красновосточная кўчаси, «3 «а»-уй (13, 22-трамвайлар, 17, 69, 41, 71-автобуслар, 18-троллейбус билан бориш мумкин).

ПАССАЖИРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ТОШКЕНТ — ОЛМАЛИҚ» АВТОМОБИЛЬ ЙЎЛИНИНГ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ТОШКЕНТДАН ОЛМАЛИҚ, АНГРЕН, ЯНГИОБОД, КРАСНОЯРСК, ЧИМКЕНТ ЙЎЛАНИШИДА ҚАТНАЙДИГАН АВТОБУСЛАР

1 ИЮНДАН БОШЛАБ

«ҚЎЙИЛИҚ» МАССИВИ, БЕКТЕМИР ШАҲРИ, «АВАНГАРД» ПОСЕЛКАСИ, ЎРТА САРОЙДАН ЎТИБ, СЎНГРА МАРШРУТ БЎЙИЧА ЮРАДИ.

«ЧИРЧИҚ — ОЛМАЛИҚ» маршрутидаги автобуслар генерал Петров, «Роҳат» кўли, «Қўйлиқ» массиви, Бектемир шаҳри, «Авангард» посёлкаси, Ўрта Саройдан ўтиб, сўнгра маршрут бўйича юради.

«ТАШОБЛАВТОТРАНС».

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Концерт. 11.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.00 — Концерт. 15.30 — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишланган телевизион ҳужжатли фильмлар. 16.25 — Олис ўлкаларда (бадиий фильм). 17.45 — «Салом, ёз!» 18.15 — Пионерлар концерти. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.25 — «Жасорат». 19.55 — Спортлото. 20.05 — Улуғ Октябрьнинг 60 йиллигига. «Совет Эстонияси». 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — Спорт программаси. 1. Баскетбол. Қитъалараро кубок учун. СССР — Канада. 2. Футбол. ЦСКА — «Зенит». 00.15 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — «Звёздочка». 12.10 — «Бахтли болалигимиз». 12.50 — Серёжа (бадиий фильм). 18.10 — Қўғирчоқ театр. 19.00 — Бекободнинг катта пўлати. 19.25 — Миллионлар ленинча университети. 19.45 — Ахборот. 20.00 «Олтин саҳифалар». Ойбек. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Операнинг ёш солистлари. Ҳ. Тоиров. 22.00 — «Вақт» (Москва). 22.30 — «Пилла — бойлигимиз». 22.45 — Ўлимга маҳкумлар қасри (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.30 — Математика. 20.30 — Янгиликлар. 20.50 — Ўқитувчи экрани. 21.20 — Физика.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1 VI да Майсаранинг иши, 2 VI да Риголетто, 3 VI да Корсар.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1 VI да Парвона, 2 VI да Уйланиш.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСР халқ артисти Маргарита НАЗАРОВА раҳбарлигидаги «Йўлбарслар» аттракциони (19.30).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — Ширин аёл (катта зал), Зита ва Гита (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Ширин аёл — «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Мардлик учун юз грамм — «ҚОЗОҒИСТОН», «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 йиллиги» (кундуз ва кечқурун).

Алвидо, полиция! — «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Бизнинг бурчимиз — «НУКУС» (тоқ соатларда).

Иккинчи ҳақиқат — «НУКУС» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Бизнинг бурчимиз — «ФЕСТИВАЛЬ» (20.40, 22.10).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 02412. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. 1633.